

Kwartaalschrift van de Historische Vereniging Old Reurle

Opgericht 15 februari 1984

jaargang 21 nummer 1 (1ste kwartaal 2004)

Van de voorzitter

Na de dagen van “niejaor winnen”, met de gebruikelijke visites, recepties, moosmaoltieden en de niejaorsröllekes gaan we proberen de draad weer op te pakken. Want ondanks alle ontzetting over uitzetting, schiet- en steekpartijen en verdere rampberichten moeten we toch vooruit blijven kijken en er het beste van maken.

Via deze rubriek en ook op de ledenavonden heb ik al diverse malen geprobeerd wat vrijwilligers bij elkaar te krijgen voor bepaalde taken die nodig zijn voor het goed functioneren van onze vereniging.

We hebben ruim 400 leden en het is toch droevig, ja, beschamend dat er zo weinig reactie op komt. Twee of drie is dan alles en altijd dezelfden.

We zijn bezig met de **werktuigen**. Deze moeten in de lijnolie gezet worden of het fijne spul in de boenwas. Onze kleedwagen heeft nieuwe spanten, wordt voorzien van een nieuwe huid en ziet er dan weer goed uit.

Elke donderdagmiddag om 2 uur zijn we bij Cactus-Annie. Die “we” is het bestuur en enkele vrijwilligers, altijd dezelfden. De leden van het bestuur hebben een “harkploeg” gevormd om één keer in de maand met een bezem of hark rond te gaan tussen de machines. Altijd dezelfden.

De werkgroep **Archeologie functioneert niet** door te weinig animo, geen deskundige begeleiding en interesse. Het is niet de bedoeling dat er overal wordt gegraven en bodemonderzoek wordt gedaan, maar er wel bij te zijn als door bouwwerkzaamheden of aanleg van wegen een stuk land op de schop gaat.

Denk aan het Kerkplein met het ontdekte kerkhof, de spoortunnel of de Venterkamp. Door gebrek aan mensen missen we dan de mogelijkheid om onderzoek te doen.

Onze zeer actieve **evenementencommissie** heeft het programma voor het nieuwe seizoen klaar met o.a. een bustocht (zie verder in deze Kroezeboom.)

Met het bestuur van de **Vrienden van de Molen Agneta** hebben we enkele malen contact gehad over een e.v. samenwerking met deze vereniging.

De heer Kamperman heeft ons n.l. zijn houtbewerkingmachines aangeboden waaronder veel oude exemplaren, en de vrienden van de molen willen in de molen een klein museum inrichten. Dat kan best een goed idee zijn. De Vrienden van de Agneta gaan u via de Kroezeboom op de hoogte houden.

Old Reurle is inmiddels donateur geworden van de molenvrienden. Hoe u als individueel lid ook donateur kunt worden hoort u nog.

De redactiecommissie van **het nieuwe boek** is weer gestart met de werkzaamheden voor de uitgifte van dat boek. Indien u bijzondere foto's heeft, zowel oud als nieuw van Ruurlo over de laatste 100 jaar, anekdotes of (sterke) verhalen dan horen we dit graag van u

De oorspronkelijke opzet van Frans Kok wordt aangevuld met foto's van de situatie nu en de omschrijving bij de oude foto's wordt uitgebreid. Zo ontstaat een wandeling door het dorp van Ruurlo in de 20ste eeuw.

Ik sluit dit af met een blik vanuit m'n raam op een sneeuwlandschap en hoop dat als u dit leest het weer al wat beter is.

Martin Kok, voorzitter
Ruurlo, 29 januari 2004.

Bij het ter perse gaan van deze Kroezeboom kunnen wij u nog meedelen, dat dhr. Jan Oonk zich beschikbaar heeft gesteld om als coördinator voor de werkgroep Archeologie op te treden.

Het bestuur is Jan hiervoor zeer erkentelijk en hoopt dat hierdoor de groep nieuw leven wordt ingeblazen.

Jan is reeds werkzaam bij de archeologische werkgroep in Zelhem en heeft daar reeds de nodige ervaring opgedaan.

Van het secretariaat

Allereerst wens ik u een voorspoedig en gezond 2004 toe. Van diverse leden ontvingen wij een nieuwjaarswens, waarvoor hartelijk dank.

04.01 (01)

In het afgelopen jaar heeft onze vereniging zich weer van haar goede kant laten zien met allerlei activiteiten. Dia-avonden en excursies. Ook waren we aanwezig op braderie en Reulse winterdag.

Het winterseizoen is nu over de helft en op 10 maart hebben we weer de jaarvergadering. Zie hiervoor de agenda in deze Kroezeboom.

Kijkt u wel eens op onze website www.Oldreurle.nl
We hebben een kijkdichtheid van ca 40 kijkers per dag op de homepage. Zelfs uit Singapore, V.S. en andere landen.

De Stichting Gelders Oudheidkundig contact heeft per 1 januari 2004 plaats gemaakt voor de nieuwe stichting Gelders Erfgoed. De nieuwe stichting is per internet bereikbaar op www.gelderserfgoed.nl
Emailadres: info@gelderserfgoed.nl

Verder is het nieuwe cursus aanbod voor 2004 in het bezit van de secretaris. Leden die interesse hebben hiervoor kunnen met mij contact opnemen .

Leo Besselink, secretaris

Ledenvergadering

Op woensdag **10 maart 2004** vindt overeenkomstig het huishoudelijk reglement de ledenvergadering plaats van de Historische Vereniging "Old Reurle" Aanvang 19.30 uur precies in de zaal de Luifel te Ruurlo.

- 1 **Opening** door de voorzitter en e.v. mededelingen.
2. **Notulen van de vorige vergadering** d.d. 12 maart 2003 (zie de Kroezeboom jaargang 20 no. 2-2003)
- 3 **Ingekomen stukken** .
4. **Jaarverslag seizoen 2003** secretaris (zie de Kroezeboom no. 1-2004)
5. **Jaarverslag penningmeester**.
6. **Verslag van kaskontrol commissie**.
Dit zijn mw.T. Huitema-Bruin en dhr. F.Kok.
Mw.Huitema-Bruin is aftredend, en zal worden vervangen door het reservelid dhr. H. Halfman
Er zal een nieuw reservelid benoemd dienen te worden.

7. Wijziging statuten.

Artikel 4, punt 3 staat het volgende:

Jaarlijks treedt/treden een of meer bestuursleden af volgens een door hen intern vast te stellen rooster met dien verstande, dat een bestuurslid, dat een aaneengesloten periode van drie jaren bestuurslid is geweest, tot aftreden is verplicht. Een zodanig bestuurslid is terstond herkiesbaar. Deze herverkiezing kan maximaal twee maal plaatsvinden.

1^e Voorstel van bestuur :

a: De aaneengesloten periode van 3 jaren te wijzigen in 4 jaren.

b: De regel "deze herverkiezing kan maximaal twee maal plaatsvinden" te laten vervallen.

Een bestuurslid dat goed functioneert kan dus herkozen worden zolang hij/zij dat wenst.

2^e voorstel van bestuur :

artikel 4, punt 8 De tekst luidt verkort:

Het bestuur is bevoegd voor het sluiten van overeenkomsten voor een maximaal bedrag van fl.2000.= zonder toestemming van de ledenvergadering.

Voorstel is dit bedrag te wijzigingen in €10.000.=

8. Bestuursverkiezing:

Aftredend zijn de heren M.G. Kok en A. Flierman. Beide heren stellen zich herkiesbaar.

Namen van tegenkandidaten kunnen tot de vergadering worden ingediend bij de secretaris.

9. Rondvraag.

10. Sluiting.

U bent allen van harte uitgenodigd !!!

Toelichting statutenwijziging

Voor een wijziging van de statuten moet volgens artikel 9 punt 1 t/m 3 op de algemene ledenvergadering 2/3 van het aantal leden aanwezig zijn en 2/3 hiervan moet voor de wijziging stemmen.

Indien dit niet wordt gerealiseerd moet er na twee weken doch binnen zes weken weer een vergadering worden uitgeschreven. Op deze tweede vergadering kunnen, onafhankelijk van het aantal leden, de besluiten worden genomen.

Voor alle duidelijkheid: Op de ledenvergadering van 10 maart **moeten** 300 leden aanwezig zijn en 200 voorstemmen. Zo niet moet er een nieuwe vergadering worden uitgeschreven.

Vandaar onderstaande

UITNODIGING

Voor een statutenwijziging nodigt het bestuur u hierbij uit voor een buitengewone ledenvergadering welke zal plaatsvinden op **woensdag 24 maart 2004** om 20.00 uur in de Luifel, Dorpsstraat 11.

Agenda:

1. **Opening**
2. **Ingekomen stukken**
3. **Statutenwijziging**
 - a. **zittingstermijn bestuurders**
 - b. **verhoging limiet rechtshandelingen tot € 10.000,--**
4. **Rondvraag**
5. **Sluiting**

Ruurlo, maart 2004.

Jaarverslag "Old Reurle"

Jaarverslag van de historische vereniging Old Reurle, **Seizoen 2003**

Bestuur:

Op de jaarvergadering d.d. 12-03-2003 was dhr. Gerrit Kleyn Winkel aftredend als bestuurslid.

Als nieuw bestuurslid werd gekozen dhr. Bert. Kettelerij.

Het bestuur vergaderde 5 keer en nog enkele informele bijeenkomsten.

Activiteiten:

8 Januari:

Op deze eerste avond in het nieuwe jaar gaf dhr. J. Teeuwen uit Lochem een diavoorstelling over het IJsselgebied tussen Bronkhorst en Deventer.

De koffie met nieuwjaarsrolletje was voor rekening van Old Reurle.

12 februari:

Dhr. H.J. Saaltink uit Doetinchem hield een interessante lezing over "Kasteel Twickel, het huis, de tuin en zijn bewoners".

12 maart:

Algemene ledenvergadering.

Na de pauze trad dhr. Ben Schreurs op.

9 april :

Deze avond werd gehouden samen met de Vereniging uit Lochem.

Dhr. H. Steins uit Haaksbergen gaf een lezing met als titel: "Op weg naar de ware Jacob". Dia's van een pelgrimstocht van Utrecht naar Santiago de Compostella, waarbij natuur, cultuur en historie aan bod kwamen.

8 oktober:

mw. Drs. A.E. Timmer-Gerritsen uit Vorden hield een dialezing over portretten meer dan een sprekende gelijkenis".

12 november :

dhr. Groothedde, stadsarcheoloog uit Zutphen, gaf een lezing met dia's over de ontwikkeling van de stad Zutphen.

10 december:

Dhr. Ir. Theo Roes uit Doetinchem vertelde over zijn vader, de schrijver Herman van Velzen (pseudoniem van Frans Roes) en las van zijn verhalen voor.

Excursies:

Op 15 mei 2003 zijn we per bus met 40 leden naar Noordoost Twente geweest onder leiding van de heer. J. Berends.

In juni, nu per eigen vervoer naar kasteel Twickel onder leiding van de heer Saaltink.

Verslag van deze reizen kunt u lezen in de Kroezeboom no. 3-2003. Het was weer een interessant programma met dank aan de commissie voor de organisatie.

Verder was Old Reurle met een stand aanwezig op de braderie in Ruurlo en op de Reulse winterdag

Tijdschrift Onder d'n Kroezeboom:

Ons kwartaal tijdschrift was ook dit seizoen uitstekend verzorgd.

Met dank aan de redactie, mensen die kopij hebben geleverd en de mensen die zorgden voor de verspreiding.

Leden:

Per 1 januari 2004 stonden er 406 leden ingeschreven.

Oude Landbouwwerktuigen:

Afgelopen seizoen hebben we het noodzakelijke onderhoud gepleegd en er enkele stukken bij gekregen. De tentoonstelling is te bezichtigen bij de Cactus kwekerij van Annie en Bert van der Meer.

Boeken en video's:

Ook dit seizoen hebben we een redelijke aantal boeken en video's verkocht. Bij de dhr. A. Flierman kunt U alle informatie hierover verkrijgen.

Fontein bij het oude postkantoor:

Mede door inzet van Old Reurle is deze fontein behouden gebleven en herplaatst voor het voormalige postkantoor. Op 12 december 2003 was de officiële opening.

Met dank aan mijn medebestuurleden voor de samenwerking in het afgelopen seizoen.

Ruurlo, 10 maart 2004

L.W. Besselink, secretaris.

Voor akkoord: M.G. Kok, voorzitter

Van de penningmeester

Op 29 januari 2004 hebben mw. Huitema en dhr. Frans Kok de kas/bankstukken, de begin- en eindsaldo's van de kas en de bank van het boekjaar 2003 gecontroleerd en akkoord bevonden.

Zij zullen hier mondeling of schriftelijk op de a.s. ledenvergadering verslag van uitbrengen.

Doordat wij nog een achterstallige rekening van de dorpspomp kregen (dit was bij ons wel bekend) en o.a. twee keer een onderzoek en een reparatie hebben betaald voor de Kroezeboom aan de Borculoseweg komen wij ook dit jaar enkele euro's tekort. Inmiddels heeft de Gemeente Ruurlo toezegging gedaan de gemaakte kosten voor de Kroezeboom middels subsidie te zullen verrekenen zodat wij kunnen zeggen dat wij in 2003 ruim rond gedraaid hebben.

Het gunstige resultaat hebben we mede te danken aan de goede verkoop van boeken/video's e.d., tevens hebben wij ook meer leden, dus ook meer contributie ontvangen.

Wel zijn er een paar mooie excursies georganiseerd welke geen voordeel aan de kas hebben opgeleverd, dit was ook niet de bedoeling.

Ook is er meer geld besteedt aan de kwaliteit van ons tijdschrift "Onder d'n Kroezeboom".

Dit waren zo enkele punten uit het financieel verslag dat ik op de ledenvergadering zal uitdelen.

Mocht u vragen hebben over de financiële zijde van onze vereniging dan kunt u die stellen op de vergadering en wellicht kan ik deze beantwoorden.

Groeten van Appie Flierman, penningmeester.

Bustocht Münsterland

Het stond al in de vorige Kroezeboom:de excursie naar de waterburchten in Münsterland is op 3 juni a.s.

De heer J. Berends houdt op 10 maart (na de ledenvergadering) een dialezing over dit onderwerp en zal op 3 juni onze reisleader zijn.

Op 3 juni vertrekt de bus om 8 uur bij de Luifel.

We rijden via Bocholt en Borken (kasteel Gemen), Velen, Coesfeld en Havixbeck naar Hülshoff. We zullen dit kasteel (het geboortehuis van de dichteres Annette Droste Hülshoff) bezoeken en er koffie met gebak gebruiken. Hierna rijden we verder langs Münster, Ludinghausen en Haltern. Tijdens deze rit kunnen we ons lunchpakket opeten dat we zelf hebben meegebracht .We zullen ook kasteel Lembeck bezichtigen. Via Anholt rijden we weer naar Ruurlo, waar we omstreeks 18.00 uur zullen aankomen.

04.04 (04)

De kosten voor deze tocht zijn € 30,- voor leden en € 35,- voor niet leden. Inbegrepen zijn de entrees voor de kastelen en de 'Kaffee mit Kuchen'.

In de bus zijn 50 plaatsen! Geeft U zich snel op via het bijgevoegde inlegvel: de volgorde van binnenkomst bepaalt de deelname! **Opgave voor 1 april !!!**

U krijgt bericht als u mee kunt en dan kunt u het bedrag overmaken aan de penningmeester.

Met vriendelijke groet Reina en Ineke.

" 'n Aovend tussen de schäöpe "

Woensdagavond 14 januari 2004

't Was ter naor. 'n guren, natten, en kolden winteraovend, 'n behaagleke zale met 'n köpken koffie en 'n lekker eigen gebakken ni-j-jaors-rulleke, ebakken deur de vrouwe van de penningmeister en.... Hans Abbink, den kwamp vertellen aover zien zorg en 't wark met ziene schaopskudde.

Nao 'n hartelek welkom deur onze veurzitter, den dat

disse kere zelfs in het plat dei, kreeg de hr. Abbink 't woord. Hee had dat zo in ekleed dat wielle, van oktober tut november in het volgend jaor, met

um en de schäöpe op pad waarn, en dat liet e zeen met mooie dia's. Hee was der met begonnen in 1985.

En in 't begin warken e bie 'n grote kudde van wel 600 schäöpe dee 'n groot gebied afgraasden in 't Haaksbergse Veen en 'n nog groter gebied an de andere kant van de grenze. In dat Duutse gebied beston der nog 'n heel old gebruik, dat, as un boer de afscheiding van ziene weide of grond lös had staon de herder der met zien schäöpe ongevraagd gebruik van mog maken.

Toen de MKZ-crisis kwam mochten de schäöpe neet meer op Nederlands grondgebied kommen en kon de samenwerking niet meer gestand blieden.

Deur heel völle gesprekken met Gemeentes, Staatsbosbeheer, Provincie, en sponsors is 't 'm elukt um 'n eigen kudde op de been te brengen.

In disse tied kan hi-j zien schäöpe veurlopig onderbrengen in een grote schure in Noordijk.

Daorumme mot hi-j mangs 'n tocht van wel 20 km. maken um met de kudde daar te kommen.

Dat geet aover land, grös, zandpadenn, verharde waege en mangs langs de Buurser bekke.

En dan dut hi-j dat allene met hulpe van twee van ziene hundjes. Dat bunt Border Collie's, hele leergierige en laevendige hunde. 't Duurt wel 'n paar jaor veurdat ze echt met könt met de kudde. Ze hebt dan eleerd um te reageren op zo'n 20 commando's en dat werkt perfect.

Abbink had ene van zien trouwe helpers met ebracht, en 't was vermakelek um te zeen hoe dissen, op zien uitgaons- aovend, tussen de stoolpeute en de bene deurhen flitsen um hier en daar un stuksken van 'n kniepertje op te scharrelen. En was ter applaus, dan leet hi-j met völle geblaf heurn dat 't um ok antston.

In de harfst word de rammen van de ooien escheiden, um 'n stop te hebben op de lammerengolf. Disse word geboren zo in februari, maart. Ze word dan in-eschreven, enummerd en in e-ent en dan bunt ze in april sterk genog um met de kudde op pad te gaon. Sommigen mot nog met de flesse evoerd wodden. Ze wodt dan niet deur de mooder geaccepteerd, of der is 'n ooi bie die uierontsteking krig of melkzeekte. En al kan de hr. Abbink heel völle zelf, zo zee-j dat der soms toch wel 'n veedokter bie te passe mot kommen. In de winter is ter dan ok wel tied um wat te maken of te repareern zoas nije voerbakken, of hekkens. Zo kö-j zene dat der in de wintertied en 't veurjoar wark genog is.

Veurdat de ooien met de lemmekes naor buuten gaot, of van weide verandert, mot ze ontwormt wodden.

Dan kump de zommer en dat is 't drokste maor ok 't mooiste seizoen. Alle lemmekes bunt geboren de grootste zörge bunt veurbie en de schäöpe kunt alle dagen de heide op.

Het scheern van de schäöpe nömp völle tied in beslag en 't is zwaor werk. Ze wodt 'n keer ewassen en econtroleerd. 'n Zeekte as myasis (maden), afkomstig van de maden die sportvissers gebruikt stekt dan wal is de kop op.

In disse tied wodt ok hun klauwtjes bekapt. En dan wodt der al ekekken welke ooien edekt zult wodden deur welke rammen, want de herder zörgt der veur dat alle schäöpe 'n vader hebt., den afstamt van 'n Engels vleisras. Dit umdat de regelgeving 'n bepaolde kwaliteit vereist van dat vleis.

Dat der in dee periode ok völle te genieten völt op 't gebied van flora en fauna liet Abbink zene deur mooie dia's daoraover.

Zeldzame planten as orchideëen, en zonnedauw greuit der, en ie könt der de blauwborst, roodborsttapuit, adders, hagedissen of libellen tegen kommen

Ok vertellen hi-j dat der 'n echte samenhang tussen zien kudde en de omgeving besteet. Deur 't grazen komt der insecten, wörme, muuskes en ander ongedierte vri-j. Dit bunt dan dankbare prooien veur de vogels. Ok 't veurtbestaon van de heide is deur 't grazen van de kudde verzekerd. De schäöpe vret planten die de olde natuur kunt aoverwoekeren vot, zodat 't veen blif veurtbestoan.

Wödt 't weer herfst dan mot de kudde de gröslanden op, heide is niet zo gunstig meer. De beste komt dan in flexi-netten die verplaatsbaor bunt. Dan wödt der ok al eekken welke oldere rammen eslacht zölt wodden, want ok hier mot regel in zitten.

Zo al vertellende bleek dat 't vak 'Schaopherder' niet zo maor 'n karweitje is. Vrogger was ter vaak nog wel is 'n eumken op de boerderije dee dan op 'n paar scheupe kon passen. Maor noe kump der meer veur kieken. Ie mot 'n vergunning hebben. Der mot 'n goeie adminis-tratie waen, ie mot kennis hebben van zeektes en de bestrieding daorvan, van planten en dieren in het gebied, en hoo-j met hunde umme mot gaon. Ie mot kunnen slachten. Al met al is der op zien minst 'n opleiding van drie jaor neudig veurda-j könt zeggen : 'Ik bun schaopherder' en dan duurt ut nog wal drie jaor veurda-j meugt zeggen:

'Ik bun meister in 't schaopherdersvak'.

Dat letste krie-j eigenlek pas a-j in de praktijk könt bewiezen da-j 't vak ok an anderen deur könt geven.

As ie wilt, kön i-j ok 'n lemmeken adopteren, of sponseren. En de hr, Abbink vertellen ok nog da-j bie um lamsvleis könt kopen, zelf eslacht van eigen schäöpe.

Al met al was 't 'n aovend waarop wie genoten hebt van de veurdracht van Hans Abbink en 'n better inzicht hebt ekregen van al 't wark dat der met zo'n kudde schäöpe te done völt.

Wil i-j op 'n zommersen dag is gaon fietsen of wandelen in 't Haakbergse veen dan kö-j op zien website gewaar wodden waor ie de hr. Abbink met zien kudde zult können treffen. Daor krieg ie zelfs de weersverwachting veur dèn dag der bie. Zien adres is : www.schapenhoeve.nl.

Op den website steet van alles wat met zien bedrijf te maken hef, en ok wat betreft 't vleis dat te koop is en.... 't is lekker. Zien adres is : Hupselseweg 31, Eibergen.

T.S

Boerderijnamen van Ruurlo

Wijk L: ZIEUWENT BROEK

Met de verklaring van de boerderijnamen in het Zieuwent heeft ondergetekende veel steun gehad aan het boek van Jan en Raymond Boekelder "De Historie van Zieuwent".

L 1 Hammelman of de Poele

Omstreeks 1730 waren de bewoners Jan te Hammeler met vrouw Elske te Brunterler.

De volgende generatie noemde zich reeds te Hammel. In 1777 kwamen er ten Poele's te wonen. Het adres is thans Oude Maat 14.

L 2 Klein Hammerman

Zweer te Poele en Janna Hammel, afkomstig van de vorige boerderij kwam hier in 1783 te wonen. Het adres: Oude Maat 10.

L 3 Koolshutte of Koolswever

Omstreeks 1800 kwam de familie Kolkman van de boerderij Kools L 5 er te wonen. Het adres: Koolsweg 2.

L 4 Koolsderk

In 1815 kwam Jan Derk Penterman van L 27 getrouwd met Reindina Kolkman van L 5 hier te wonen. Hun oudste zoon heette Derk, vandaar Koolsderk. Het adres: Koolsweg 4.

L 5 Kools

In de tweede helft van de 18 de eeuw kwam de familie Kolkman er te wonen. Kool-Cool – is een afkorting van Nicolaas. Het adres: Koolsweg 6.

L 6 Katershorst

De Katershorst van 1670 aan de Oude Maat is in 1880 afgebroken. Katerhorst betekent kleine hoeve op een hoogte. Er hebben ook personen met de naam Katershorst gewoond.

L 6 Scheltinga

Op bovengenoemd erf, iets verderop, kwam in 1914 deze boerderij, er woonde geruime tijd de familie Scheltinga.

04.06 (06)

Het adres: Scheiddijk 16.

L 7 Klein Katershorst of Lankveld

Omstreeks 1780 woonde hier Harmen Klein Katershorst. In 1904 werd Jan Krabbenborg op Lankveld afkomstig van Lichtenvoorde eigenaar van dit bezit en herbouwd deze boerderij. Het adres: Oude Maat 5

L 8 De Schoolte of Klein Bruntel

Cornelis Klein Bruntel staat in 1721 genoteerd als bewoner op dit erf, thans Oude Maat 6.

L 9 Schimmel

Menige tapperij heette Het Witte Paard, deze boerderij gelegen aan de grens met Lichtenvoorde zou een taverne geweest kunnen zijn. Het adres: Oude Maat 1

L 10 Oldemaat

Anno 1732 woonde hier Hendrik Oldemaat. Een maat betekent in deze streek hooiland. Het adres: Oude Maat 2.

L 11 Konning Stoel

Dit erf staat in 1762 genoteerd met de bewoners Berent Arentsen of Berentsen, maar is waarschijnlijk een veel ouder bezit geweest van de familie Konnick uit Lichtenvoorde. De weduwe Elske Konnings en haar oudste zoon Coene Konnings verkeerde in 1628 "in groten noden ende armoet", omdat zij met het beleg van Grol van huis en hun zaadgewas beroofd waren. Er is hen toen wel een lening verstrekt om opnieuw te beginnen. Er is tot 1906 een boerderij geweest, die gestaan heeft nabij de Oldemaat. Konning betekent Coen's zoon, Konnings Stoel, Coens`plaats. Denk aan buitenplaats.

L 11 Boomkamp

In 1914 kwam Derk Jan Boomkamp op dit thans Scheiddijk 8 te wonen.

L 12 Oude Nijland later Mokkink

Bewoners omstreeks 1755 zijn Garrit Nijland met vrouw Engele te Roller. Een eeuw geleden in 1894 trouwde Johannes Mokkink met de dochter des huizes Harmina J. Dorsthorst.

Het adres: Benninkweg 2

L 13 Bennink

Deze boerderij van 1844 heeft gestaan aan de Benninkweg tot 1899. Er woonden Benninks afkomstig uit Aalten.

L 13 Ten Have

Op het erf van de vorige boerderij kwamen in 1912 ten Have's te wonen, thans Wilgendijk 8.

L 14 Bekkenboer

De eerste genoteerde bewoner van deze boerderij aan de Reurlese bekke was Toone Stegers, rotmeester van wijk L; alhier een soort toezichthouder op deze wijk. Het adres : Kunnerij 6.

L 14a Harmens Willem

Deze boerderij aan de Wilgendijk 1, dateert van 1921. Harmens Willem betekent Willem, zoon van Harm.

L 15 Brundel

Het boek van Kerst Zwart, de Blokhut in het Stoeveveld, vermeldt dat in 1665 op deze boerderij onderdak werd geboden aan Derk Langenbarg oud 13 jaar van D 16, en een voornaam, maar vermomde bode, die een belangrijk bericht bij zich had voor de door de Munsterse troepen omsingelde stad Groenlo, hierin stond een dringende aanbeveling nog tenminste 2 weken stand te houden. Dankzij diverse listen slaagden zij er in de stad binnen te komen en Grol bleef behouden voor de Graafschap. De boerderij werd ook wel Bruntel genoemd. De naam duidt op bruin voor een gedeelte, maar wat is niet duidelijk. Het adres: Wilgendijk 3.

L 16 de Bekke of Olde Bekke of Bekkenringels

Eerste bewoner in 1720 is Jan an de Bekke, in 1745 wordt Berent op de Bekke vermeld, in 1750 wordt de familienaam Bekken. Het adres: Wilgendijk 3

L 17 Schutte an de Bekke

In 1809 woonde op dit erf Reinder Schutten, afkomstig uit Lichtenvoorde. Het adres: Wilgendijk 4.

04.07 (07)

L 18 Papenburg (Kollenbrander)

De Papenburg `s uit Lichtenvoorde kwamen in 1820 hier te wonen, thans Lanthersweg 1.

Kollenbranders waren Houtskoolbranders, zij verbrandden hout tot houtskool. Het adres: Lanthersweg 1

L 19 Binteweg (Elschot)

Anno 1650 staat Jan tho Elschot genoteerd op dit erf. De betekenis van deze boerderij is: "is gesitueerd aan een binnenweg." Het adres is: Lanthers 4.

L 20 Lanthers of Berendsen aan de kolk

Deze boerderij heeft van 1770 tot 1890 gestaan aan de Lanthersweg nabij de kolk in een oud moeras. Lanther betekent Landheer.

L 20 Nijland Drieks

In 1914 gaat het huisnummer van bovenvermelde boerderij naar dit adres: Koolsweg 1, alwaar Hendrikus (Drikus) en Bernard Spekschoor de eigenaren van waren.

L 21 Schilders

De bouw van deze boerderij, genoemd naar een perceel grond van de familie Schiller, heeft toentertijd veel commotie te weeg gebracht. Er zou wederrechtelijk domeingrond voor afgegraven zijn. Het was ook gedeeltelijk schoonvaders grond en na een jaar kwam toch uiteindelijk het bericht dat alles met toestemming was afgegraven en dit nu op het kadaster was beschreven. In 1890 is deze boerderij afgebroken, en het huisnummer gaat in 1917 naar Arentsen Scheidijk 12.

L 22 Bats

Er woonde in 1815 op deze boerderij allereerst Bart Sandbergen, genaamd Battes Bats. De Batsdijk is vervolgens naar deze boerderij genoemd. Het adres; Batsdijk 36

L 22a Bats Toone

Vanaf 1928 woonde hier Antonius Aagten, wegwerker van de Gemeente Ruurlo, zoon van Hendrikus Aagten van de Bats. Het adres: Batsdijk 34

L 23 Platvoet

Boerderij van 1732 met als eerste bewoner Garrit Platvoet. Het huis stond aan de Lanthersweg en is in 1968 afgebroken.

L 24 Platvoet

Jan D. Harbers neemt in 1842 de naam van de vorige boerderij mee naar zijn boerderij, nu gelegen aan de Lanthersweg 2.

L 25 Scheper (Te Damme)

Een Scheper was een schaapherder, maar ook wel een toezichthouder op domeingronden. Eigenaar van deze boerderij is ook een Arnoldus ten Dam geweest. De eerste eigenaar en bewoner kwamen van de Konningstoel in 1780 en heette Berend Berendsen. Het adres: Kunnerij 4.

L 26 Penterman Sloot

Omstreeks 1740 werden Jan Sloot met vrouw Henders Haneveld als bewoners op de Penterije vermeld. Een penterije werd eertijds ook een paneterie (broodbakkerij) genoemd. Het adres: Kunnerij 9.

L 27 Kunnen

Coen`s erf is de betekenis van deze naam. In 1781 kwamen er Pentermannen te wonen, afkomstig van L 30. Het adres: Kunnerij 7.

L 28 Kunnenen (Endenhuus)

Een Kunne – Ennen stond voor eendenhouder. Omstreeks 1770 kwamen ook hier Pentermannen te wonen. Het adres: Kunnerij 5

L 29 Tönnnes Toone

De naam betekent Toon zoon van Tönnnes. De eerste bewoners kwamen in 1783 van L 30 en heetten ook Penterman. De boerderij stond er tot 1947 op Penterije Kunnerij.

L 29 Lubbershuus

Het huis van Lubbert Krijger op de Penterije heeft bestaan van 1722 tot 1857.

L 30 Penterman

Nu dan de oudste Penterman, genoemd naar Harmen Penterman, die er in 1676 kwam te wonen. Een penterman was een bakker. Het adres: Kunnerij 3

L 31 Winkelman

Het erf van deze boerderij lag op een hoek (winkel), en is omstreeks 1800 gebouwd, en daarna herbouwd en vele malen verbouwd. Dit is natuurlijk ook vrijwel zonder uitzondering gebeurd met voornoemde boerderijen. Op Winkelman woonden vanaf 1930 Johannes en Bernardus Berentsen, zaakvoerders voor "de bond" uit 't Zieuwent, officieel de ABTB of wel de Algemene Boeren – en Tuindersbond. Het adres; Batsdijk 46.

L 32 Schillers of nieuw Schillers

Schillers waren vroeger schillers van hakhout voor de leerlooierij. De eerste bewoners kwamen in 1820 van Lichtenvoorde, geheten Kolkman. De veldnaam Schiller kwam in 1643 al voor. De boerderij heeft tot 1893 gestaan nabij de vorige L 31.

L 33 Radstaak

In 1856 kwamen de eerste bewoners uit Eibergen al hier te wonen. De boerderij krijgt pas de naam Radstaak toen de familie Radstaak er in 1871 er kwam te wonen. Zij was afkomstig van het toenmalige tolhuis De Radstaak aan de Heelweg te Varrseveld. Op hetzelfde erf kwam in 1928 de boerderij van Johan Radstaak. De adressen zijn: Scheidijk 14 en 18.

L 34 Schillers of Grolhuus of Grollenscheper

In 1788 werd voor Jan te Molder op het erf van de Kriegerij M 1 deze boerderij gebouwd. Jan te Molder kwam uit Groenlo en was getrouwd met Dersken Krieger. Het adres; Batsdijk 40.

L 35 Grobben

In 1750 kwam Garrit Grobben er te wonen met vrouw Jenneken Kolkman. Tot 1877 heeft deze boerderij gestaan nabij L 38 Roolf.

L 36 Polman

Deze boerderij is in 1862 gebouwd voor Garrit Tank, die voordien op de Pol in Groenlo woonde.

Pol betekent hoger gelegen stuk grond. Het adres: Scheidijk 7

L 37 Brooks Hendrik

De hutte in het Brook werd gebouwd voor bewoners afkomstig van de Radstaak L 33 en werd na 40 jaar in 1905 afgebroken. Zij stond achter Hammelman L 1.

L 38 Roolf Grobben

Vooreerst heette deze boerderij Rolef. In 1790 woonden daar Roelof Elschot met Janna Grobben. Het adres: Lantherseweg 6.

L 39 Bulten

Gebouwd voor Gerrit J te Frucht in 1901 en is gelegen aan de Oude Maat 8.

Tekst: M.J. barones van Heeckeren van Kell

Bronnen: F. Toevank

Gemeentearchief Ruurlo

Historie van het Zieuwent door Jan en Raymond
Boekelder

Fotorubriek

In de Kroezeboom nummer 3-2003 hadden we onderstaande foto geplaatst. Inmiddels zijn de namen van de mensen op de foto bekend.

De mensen op de foto van de C.D.V. zijn:
boven W.Ligtenbarg, H.Lusink en G.Stokkink;
voor J. Rikkers.

Met dank aan mevr. Riek Abbing-Rikkers

Vrienden van de molen "Agneta"

In Ruurlo staat sinds 1851 de molen Agneta. Een rijksmonument van bijzondere waarde waar we trots op zijn en dat we willen behouden. Dit kan alleen maar met de steun van velen.

In de afgelopen jaren hebben een aantal vrijwilligers zich verenigd in de Stichting Vrienden van de molen 'Agneta'. Vrienden welke zich tot doel hebben gesteld de bijzondere betekenis van de unieke zaag- annex korenmolen Agneta als beeldbepalend cultuurhistorisch monument voor de gemeente Ruurlo te behouden en te versterken. Hoe willen zij deze niet geringe doelstelling realiseren?

Het is belangrijk dat een molen regelmatig draait en werkt, want stilstand betekent voor een molen zeker achteruitgang. Wat Agneta helemaal bijzonder maakt is dat deze naast een maalinrichting ook is uitgerust met een geweldig mooi historisch zaagraam. waar heel mooi mee te zagen valt. Zeker het speciale zaagwerk zoals het zagen van hele lange lengtes of kromme balken kan hier uitstekend mee gebeuren. De "Vrienden" zijn onderhand bedreven in het zagen van lange schoren en voeghouten met gebruik van dit historische zaagraam.

Als een molen in werking is moet er altijd een gediplomeerd molenaar aanwezig zijn. Deze eis is gesteld door de verzekering. Tot nu toe hebben de "Vrienden" ondersteuning van molenaars van buiten Ruurlo. De "Vrienden" zijn inmiddels zelf ook aan de cursus begonnen en het is niet uitgesloten dat ze al deze zomer opgeleide molenaars in hun midden hebben.

Doordat de molen eigendom is van de Molenmaker Vaags uit Aalten hoeven de "Vrienden" zich geen zorgen te maken over het grote onderhoud van de molen. Dit is bij Vaags in goede handen. Wel hebben ze het voornemen om op de zolder van de oude zagerij een expositieruimte in te richten waar de historie van de molen en de molenbouw weergegeven zal worden. De inrichting van deze ruimte gaat geld kosten.

Daarnaast maken de "Vrienden" ook kosten voor de exploitatie van de molen. Onderdelen als veiligheid, opleiding, verzekering, dagelijks onderhoud, e.d komen uiteraard voor rekening van de Stichting.

Wat willen de "Vrienden" van u ?

Uitbreiding van het aantal "Vrienden", op de eerste plaats in de vorm van donateurs.

Zoals reeds in de vorige uitgave "Onder d'n Kroezeboom" werd vermeld, heeft het bestuur van uw Vereniging Old Reurle ons daarbij de helpende hand gereikt en ons de gelegenheid geboden om via dit februarinummer onze activiteiten uit te doeken te doen.

Op woensdag 31 maart 2004 organiseren wij een thema-avond in De Luifel, aanvang 20.00 uur, waarvoor u van harte bent uitgenodigd. Wij willen ons dan gaarne als Stichting Vrienden van de molen "Agneta" presenteren en onze plannen verder toelichten. Wij hebben een ervaren Vrijwillig Molenaar, in de persoon van Knut Jensen, bereid gevonden u een presentatie te geven op het gebied van (historische) molens in het algemeen en de bijzondere ervaringen die hij daarbij heeft opgedaan. Het belooft een zeer interessante avond te worden.

In deze uitgave "Onder d'n Kroezeboom" vindt u een inlegvel, waarbij u de mogelijkheid hebt voor minimaal € 10,- per jaar donateur te worden van onze stichting.

Ook kunt u zich aanmelden bij:

Joop Klanderman

penning meester Stichting Vrienden van de molen "Agneta"

Van Tuyll van Serooskerkenweg 46

7261 CZ Ruurlo, tel 0573-452236.

De "Vrienden" verzoeken u om uw steun voor het in stand houden van dit unieke monument. Wij willen gaarne elk jaar een thema-avond organiseren waarin het culturele erfgoed, met name de molens, centraal staat. Ook zult u als donateur het jaarverslag van ons "reilen en zeilen" ontvangen.

Mocht uw interesse verder gaan, uiteraard bent u elke tweede en vierde zaterdag van de maand van harte welkom op onze molen. Wij leiden u gaarne door de molen en en misschien voelt u wel in de een of andere vorm voor het molenaarsvak.

Voor meer informatie kunt u ook onze website < www.vriendenvanagneta.nl > bezoeken.

Gaarne tot ziens op woensdag 31 maart 2004 in De Luifel te Ruurlo.

Lou Banda.

Stichting Vrienden van de molen "Agneta"

Geldersche volksalmanak 1835

Geldersche Algemeen Nuttige Kundigheden

Koorn Silos

Zoo noemt men in Hongarije eene eenvoudige bewaarplaats van koorn. Men graaft, namelijk, op eene watervrije hoogte eene vierkante, van 10 tot 12 voeten diep; stelt haar eenige dagen aan de lucht bloot; bedekt daarop den bodem en de zijden met stroo, hetwelk men aansteekt en verbrandt, waarna men de asch gerust laat liggen, de groeve eenige uren verkoelen laat, en dan met koorn aanvult, tot omtrent drie voeten van den rand.

Hierop strooit men opnieuw zooveel stroo-asch, dat het koorn bedekt is, legt er eenige stroo-matten over, vult verder de groeve met aarde, stampt deeze vast, en plaatst er een heuveltje op, waarna men ook dit met zoden belegt. Als dan is dit eenvoudig koorn-magazijn voleindigt, en verzekert de vrucht zoo veel jaren als men zelve verkiest.

Hooi-thee

Wordt in sommige oorden voor den besten drank voor paarden, runderen en schapen gehouden. Deze drank is vooral geschikt in tijden, wanneer er weinig melk is, om veulens en kalveren op te kweken.

Men neemt, namelijk, eenen steenen pot, vult dien met het beste hooi, giet er kokend water op en dekt hem toe. Na eenige uren is het water volkomen goed; men vermengt het met melk, vermindert dagelijks de hoeveelheid van deze, tot men ten laatste niets dan hooi-water geeft., waarvan het jonge vee bijna even goed groeit als van de gekarnde melk.

Vensterglazen te reinigen

Men neemt fijn gestoten houtskolen, eenigzins nat gemaakt, en wrijft daarmede de glazen, tot zij volkomen rein en helder zijn. Des zomers kan men, in plaats hiervan, groene brandnetelen nemen, derzelve in het water dompelen en de glazen daarmede polijsten.

Wanneer, bij oud glas, groene en blauwe vlakken langer blijven, moet men dit werk slechts herhalen.

Nieuwe boom enting

Men neemt eenige boomwortels met fijne haarwortels en eenige regt goede enttakjes, beide van eene en dezelfde dikte; daarna voegt men takjes en worteltjes van gelijke soort tezamen. Men snijdt, namelijk, beide schuins af, tot dat zij op elkander sluiten; men neemt dan eene mocovische mat, bindt die er vast om, en poot den wortel met het takje zoo diep, dat het twee of drie kiemen onder de aarde heeft.

Deze wijze van enting overtreft de andere, om dat men noch op stammen nog op iets anders behoeft te wachten, maar in elke lente dit werk overal, waar men oude vruchtboomen heeft, verrigten kan, dewijl een boom beide benoedigheden levert.

Men kan het doen met pruimen, kersen, appelen, peeren, zelfs met abrikozen en perzikken.

Zo ziet U maar weer dat het prachtig is om in oude boekwerkjes te snuffelen, en kunnen we lezen hoe men zich 168 jaar geleden van eenvoudige middelen bediende.

Het geeft in onze tijd van verspilling, en milieu verontreiniging weer even stof tot nadenken.

Wij hebben een en ander bewust in de spelling van die tijd weergegeven.

Zouden er nu nog mensen zijn die een van de bovengenoemde zaken toepassen, dan horen wij dit graag van U.

(red. Wim Bluemers)

Historische vereniging Old Reurle :

Bestuur :	
Voorzitter:	M.G. Kok, Barchemseweg 67, 7261 DB Ruurlo, Telefoon 0573-453090.
Secretaris:	L.W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo, Telefoon 0573-452376, email: leowbesselink@hetnet.nl
Penningmeester:	A. Flierman, Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem, Telefoon 0573-451921
Bankrekening :	Rabo-Berkelland, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996 t.n.v. Historische Vereniging Old Reurle.
Bestuursleden:	mw. R. Greupink-Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo, Telefoon 0573-452477. A.J. Kettelerij, Borculoeweg 62, 7261 BL Ruurlo, Telefoon 0573-452204. mw. I.H. Brinkhuis-Baltus, B.v. T. v. Serooskerkenweg 7, 7261 CT Ruurlo Telefoon 0573-453376. J.H. Bakker, Morsdijk 1, 7261 RX Ruurlo, Telefoon 0573-491293.
Commissies:	
Organisatie jaarprogramma:	mw. R. Greupink-Wolsink mw. I.H. Brinkhuis-Baltus.
Beheerder van het Archief en foto's van Ruurlo :	G.J. Kleyn Winkel, Dwarsdijk 10 7025 CR Halle Telefoon 0573-461248 A.J. Kettelerij
Genealogie en foto's van Ruurlo :	F. Toevank, Gerrit Sprokkereefstraat 2, 7261 GM Ruurlo Telefoon 0573-451390
Landbouwwerktuigen:	mw. R. Greupink-Wolsink A. Flierman G.J. Kleyn Winkel J. Oonk , Juttepad 6, 7021NP Zelhem, Telefoon 0314-625316
Archeologische werkgroep Coördinator:	J.H. Bakker
Project Geschilderd Old Reurle:	J.H. Bakker.
Verspreiding van tijdschrift "Onder d'n Kroezeboom" :	mw. R. Greupink-Wolsink
Redactie Kroezeboom:	
Eindredacteur :	J.H. Tornij; Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde Telefoon 0544-379691
Redactieleden:	W.J. Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo Telefoon 0573-452062. H. Post, 't Heering 13, 7261 VK Ruurlo, telefoon 0573-451264
Internetsite :	www.oldreurle.nl

Registratie bij Kamer van Koophandel te Arnhem onder inschrijfnummer 40103401

Het kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" is ingeschreven onder nummer ISSN 0929-919X